

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "професор", област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки , ПН 3.9 Туризъм, научна специалност „Икономика и управление“, по дисциплината „Здравен, балнео и СПА туризъм“, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 37/7.5.2019 г., код на процедурата АВМ – Р – 0419 – 04 .

Кандидати за участие в конкурса са:

1. **Красимира Светославова Станева - единствен кандидат**

Изготвил становището: Мария Златкова Станкова , д-р, професор по ПН 3.9. Туризъм от ЧВУ Колеж по туризъм - Благоевград

На основание Заповед № ЗПС 322 от 25.06.2019 г. на Ректора на ЛТУ и съгласно регламента, утвърден със ЗРАС в РБългария, Правилника за неговото приложение и чл. 4 от Правилника за развитието на академичния състав в ЛТУ, както и Решение на ФС на ФСУ (Протокол № 8/18.06.2019 г.), съм включена в състава на жури, което на свое заседание от 10.07.2019 г. ми възложи изготвяне на становище по обявен конкурс в ДВ бр. 37/7.5.2019 г. за заемане на академична длъжност „професор“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки , ПН 3.9 Туризъм, научна специалност „Икономика и управление“, по дисциплината „Здравен, балнео и СПА туризъм“. Конкурсът се обявява по инициатива на първичното звено – Катедра „Мениджмънт и алтернативен туризъм“ на ФСУ.

Единствен кандидат по конкурса е доц. д-р Красимира Светославова Станева, щатен преподавател в Катедра „Мениджмънт и алтернативен туризъм“ на ФСУ.

1. Кратки биографични данни за кандидата/ите

Доц. д-р Красимира Светославова Станева е завършила висше образование в СУ "Св. Кл. Охридски", София през 1988 г. по специалност, свързана с геологията и геохимията. В периода 1989 – 1992 г. се обучава като докторант в същото висше училище, след което защитава успешно дисертационния си труд в областта на геологията. През 2010 - 2011 г. придобива втора магистратура по кинезитерапия в Медицинския факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. От 1992 г. до 1997 г. работи като научен сътрудник II степен, доктор в Института по ботаника на БАН. След 1997 г., К. Станева е последователно главен асистент в ЛТУ, доцент по геология в Аграрен университет -Пловдив, доцент по геопатология и геомедицина в СУ «Св. Кл. Охридски». През 2014 г. след спечелен конкурс за академичната длъжност „доцент“ се връща в ЛТУ, където е преподавала и преподава и към момента по дисциплините от сферата на туризма. Специализирала е в страната и чужбина. Владее английски и руски езици.

Доц. д-р Красимира Светославова Станева е заемала и към момента изпълнява административни длъжности - Ръководител на Център за продължаващо обучение и Ръководител на Център по управление на качеството в ЛТУ. Членува в професионални организации като International Water Association (IWA), International Medical Geology Association IMGGA (председател на сертифицирания клон България), Българска асоциация по геомедицина и геотерапия БАГГ (учредител и председател на УС), колективен член на IMGGA Balkan SPA Summit, член на International Women and Business Group и член на Австрийския бизнес кръг (ABC Advantage) към WKO.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Кандидатът е представил всички изискуеми документи по процедурата: професионална автобиография; копие от диплома за висше образование; копие от диплома за образователна и научна степен доктор; списък на всички публикации и на тези представените за участие в конкурса; авторска справка за приносния характер на трудовете; справка за цитиранията и справки за допълнителни показатели.

По процедурата кандидатът е представил също Справка-самооценка за съответствие на научната продукция с минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ (*и чл. 2а, ал.1 от ПРАС в ЛТУ за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "професор"*). От нея е видно, че самооценявайки се, кандидатът е изчислил общ брой точки по показателите от А до Е, възлизащ на 1921,2. Може да се отбележи, че те надвишават многократно минимално изискуемите, но с оглед на процедурните особености по верификацията на обобщените в справката данни, обективната преценка за крайния брой точки се извършва от НАЦИД.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Като академичен преподавател, доц. д-р Красимира Станева преподава набор от дисциплини в ЛТУ – „Здравен, балнео и СПА туризъм“, „Туристически дестинации“, „Културен туризъм“, „Рекреационни туристически ресурси“, „Геология и спектрография“, „Организация и управление на балнеологичния и СПА туризъм“, „Устойчиво развитие на туризма“, „Екологични стандарти в алтернативния туризъм“ и „Сертификация и стандартизация в туризма“. Две от тях имат пряка връзка с обявения конкурс за професор, а именно „Здравен, балнео и СПА туризъм“ и „Организация и управление на балнеологичния и СПА туризма“. За учебната 2018-2019 година, доц. Станева има аудиторната заетост от 611 лекционни часа (представена справка от ЛТУ за Катедра „Мениджмънт и алтернативен туризъм“ на ФСУ). Трябва да се изтъкне и оцени като положителен опитът ѝ в преподаване на студенти по програма „Еразъм +“ в ЛТУ, както и на студенти в Университет Метрополитън в Будапеща, Унгария на английски език. Преподава и като хоноруван преподавател (2012 - 2019) в магистърски програми на НСА „В. Левски“.

По процедурата, доц. Станева представя и списък на учебни програми, към съставянето и утвърждаването на които заявява принос. Те са 17 на брой и касаят основни и профилиращи дисциплини, изучавани в ПН 3.9 Туризм. Разработила е и курс лекции в електронната платформа Black Board по темата на балнеологичния и СПА туризъм. В периода 2015 – 2019 г. доц. д-р К. Станева е била ръководител на 20 успешно защитили дипломанти и е рецензирала 3 дипломни работи. През 2017 г. е определена за ръководител на 1 докторант.

На тази база, както и при отчитане на достойнствата на представените от доц. Станева учебници и учебни помагала, си позволявам да отбележа, че учебно-преподавателската ѝ дейност може да бъде определена като академична и достъпна, отчитаща тенденциите в сферата на туризма и транслираща ги в учебното съдържание и преподавателската работа. Личното ми впечатление е, че Красимира Станева се ползва с уважение сред академичната общност като преподавател.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

За научната и научно-приложната дейност на Красимира Станева може да бъде дадена положителна оценка. По конкурса за академичната длъжност „професор“ като кандидат, тя представя списък от общо 154 научни труда, от които 96 са представени да участие според конкретиката на процедурата, а останалите са били свързани със защитата на дисертационния труд и хабилитацията на кандидата. Разпределението им е представено в табл. 1. Трудовете се характеризират с много добър стил, с коректно позоваване, добре оформени са, подкрепени са с примери и са илюстрирани с подходящ табличен и фигуративен материал.

Таблица 1. Видове публикации/брой

Вид публикация	Брой	В т.ч. в чужбина
1. Монографии	3 (от които 1 в съавторство и 1 второ, допълнено издание)	-
2. Учебници и учебни пособия	9 (от които 3 в съавторство)	-
3. Научни статии	69 (от които 36 в съавторство)	20
4. Научни доклади	15	3
Общо:	96	23

От посочените публикации доц. д-р Станева е самостоятелен автор на 56; останалите 40 са разработени в съавторство с двама или повече автори, като разпределението на авторството е направено по реда, утвърден за прием на документи на висшето училище, обявило конкурса – Лесотехническият университет. Обемът в стандартни страници на монографии, учебници и учебни пособия, с които участва в конкурса за професор възлиза на 1029, разпределено както следва (табл. 2):

Таблица 2. Обем на продукцията на кандидата

Вид публикация	Обем в стандартни страници
Монографии	Авторово участие в монографии: 320 стр. Самостоятелни: 265 стр. В съавторство: 55 стр. по приложен разделителен протокол
Учебници	Авторово участие в учебници: 537 стр. Самостоятелни: 371 стр. В съавторство: 166 стр.
Учебни помагала	Авторово участие в учебни пособия: 172 стр. Самостоятелно: 172 стр.
Общо:	1029 стр.

Следва да се отбележи също, че 23 от публикациите са в чуждестранни издания; 1 научна статия е реферирана в SCOPUS, а други 3 в Web of Science platform: BIOSIS Citation Index.

Научните публикации, представени от доц. д-р К. Станева напълно отговарят количествено на изискванията по обявения конкурс.

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

От предоставените справки по процедурата е видно, че доц. д-р Красимира Станева активно участва в научни форуми и изследователски проекти, чрез което споделя и реализира свои идеи в областта на балнео и здравния туризъм. В периода 2015 – 2018 г. е осъществила 5 мобилности по програма „Еразъм +“, като с това е допринесла за развитието на академичните връзки и обмен за ЛТУ. Към 2019 г. има участие в повече от 10 изследователски и образователни проекти, финансирани по международни и национални програми.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Количествена и качествена характеристика за изследователската дейност на доц. д-р Красимира Станева може да бъде направена в три направления:

- ✓ монографии и статии (публикации в специализирани научни издания)
- ✓ разработени учебници и помагала;
- ✓ участие в научни форуми с доклади.

По първото направление, доц. д-р Станева е представила 72 заглавия, които в голямата си част отговарят тематично на обявения конкурс (с отделни изключения на публикации с номера 73, 74, 75, 76, 77, 78, 113, 117, 123, 124). От тях, 2 монографии са самостоятелни и 1 е в съавторство; от статиите – 33 са самостоятелни, а 36 - в съавторство. 20 от статиите са публикувани в чуждестранни издания. Монографичните трудове са публикувани в утвърдено

българско издателство.

Разгледаните научните публикации – монографии и статии - в общ план отговарят на качествените изискванията по обявения конкурс. Двете самостоятелни монографии (една от които разширено издание) се допълват от колективния труд и така покриват тематичната специфика на обявения конкурс.

По второто направление, разработени учебници и помагала, се посочват 9 заглавия. От тях, 6 са самостоятелни (2 от които - електронен ресурс за платформа за електронно обучение Blackboard Learn на ЛТУ). В тази бройка се включват и допълнените издания. По тематиката на конкурса са три от учебниците: Въведение в здравния туризъм (2017), Балнеологичен туризъм (2017) (електронен ресурс за платформа за електронно обучение Blackboard Learn) и СПА туризъм (2017) (електронен ресурс за платформа за електронно обучение Blackboard Learn). На тази база, както и имайки предвид справките за преподавателска ангажираност, считам, че като брой и обхват на тематиката, учебниците и помагалата са свързани с преподавателската ангажираност и изследователската насоченост на кандидата.

По третото направление, участие в научни форуми с доклади, доц. д-р Станева е представила списък на участия в 15 научни форума с доклади. 13 от тях са самостоятелни; 2 са в съавторство. Тематично, публикуваните доклади отразяват научноизследователската дейност на кандидата и напълно отговарят на изискванията по обявения конкурс.

В обобщение на направения анализ на изследователската дейност на автора може се направи извода, че доц. д-р Красимира Станева има задълбочени познания в теорията и практиката в изследваните области, притежава способности за анализиране, обобщаване и извеждане на изводи. В резултат на това е налице значителен обем научна продукция.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Според предоставените справки към материалите по конкурса за „професор“ по „Здравен, балнео и СПА туризъм“ се установява, че научните публикации на доц. д-р Красимира Светославова Станева са цитирани 62 пъти. Това още веднъж потвърждава академичната известност на кандидата сред колегията от учени в областта на туризма и по-конкретно, във връзка с алтернативните форми на туризъм като здравния, балнео и СПА туризъм.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата/ите (научни, научно-приложни, приложни)

Доц. д-р Красимира Станева е представила справка с приноси, постигнати в трудовете по процедурата. Считам обаче, че тя не отразява напълно спецификата на конкурса, като според мен, приносите на кандидата могат да бъдат обобщени в няколко насоки, най-значимите от които са в областта на обогатяването на теорията с подходи, методи и инструментариум, допринасящи за интегрално оценяване на биоклиматичния потенциал на райони, разглеждани като туристически дестинации. В тази област са обхванати специфични аспекти, които се отличават с особена актуалност и значимост за дестинационното управление – развитие на горски рекреационен туризъм в страната; съставяне на органиграма на рекреационния туризъм, съобразена с оценените природни туристически ресурси; изграждане на ефективни взаимоотношения с клиенти; отчитане на влиянието на уелнес културата върху пазара на труда и др. Теоретични приноси има и в сферата на изследването на основни теми, свързани с здравния, уелнес и СПА туризъм. Проучено и представено е развитието на СПА концепцията и състоянието на сектора в Р България, допълнено от анализи, обобщения и аргументирания. Практико-приложните приноси са свързани и с представените резултати от собствени емпирични изследвания, на базата, на които са направени, изводи, обобщения и препоръки за моделиране управлението на екотуристически дестинации с допълнителна туристическа услуга-горски рекреационен пакет.

Може да се приеме, че в трудовете на К. Станева се наблюдава относителна последователност при проучванията, която позволява задълбочаване на визията на автора по проблемите и говори за зрялост на възгледите. Обобщени, научните приноси на кандидата могат

да бъдат приети по съдържание, характер и тежест като достатъчни за заемане на академичната длъжност "професор".

5. Оценка на личния принос на кандидата

Красимира Станева е активна както като преподавател и изследовател, така също и като член на редколегии на научни списания и програмни комитети на научни форуми в страната и чужбина. Личният ѝ принос е ясно изразен и позволява да се даде положителна оценка за всички аспекти на осъществяваните от нея дейности.

6. Критични бележки и препоръки

Доц. д-р Красимира Светославова Станева кандидатства в конкурса със солидно количество публикации (96 на брой). Позовавайки се на направения преглед на материалите по процедурата обаче, си позволявам да направя някои бележки и да отправя препоръка. Прави впечатление, че се забелязва известно припокриване и преповтаряне в част от публикациите на кандидата. Забелязва се и повтаряне на теми и изследвани проблеми. Научната ѝ продукция е с преобладаващ дял на статиите и докладите. Ето защо, препоръката ми е, в бъдещата работа, по възможност, да се отдели по-голямо внимание на монографични и студийни разработки. Установяват се и публикации, които са само частично релевантни към тематиката на конкурса. Разбира се, това са стойностни изследвания, но ориентацията им е извън характерологичните особености на балнео, здравния и СПА туризъм.

Отбелязаното в никакъв случай не понижава достойнството на представената научна продукция. Цялостното ми впечатление е определено за разработки, отличаващи се със стилова издръжаност, композиционна цялост, задълбоченост, прецизност и целенасоченост.

7. Лични впечатления

Познавам Красимира Станева от няколко години в работата ѝ като експерт, както и като колега, публикуващ в направление туризъм. Ето защо, направените в това становище констатации са както на базата на предоставените по конкурса материали, така също са и основани на преки лични впечатления. Мога да обобща, че те са изцяло положителни и, че К. Станева е опитен изследовател и преподавател.

8. Заключение

Красимира Светославова Станева е единствен кандидат в конкурса. Във връзка с всеки от изискуемите пунктовете на становището, тя е предоставила нужния доказателствен материал. Доц. д-р Станева има публикуван самостоятелен монографичен труд, утвърден преподавател е, както и научен ръководител на дипломанти и докторант, разпознаваема е сред колегите в страната и чужбина, извършва и активна административна дейност.

От представените по обявения конкурс документи и от преки лични впечатления съм убедена, че кандидатът доц. д-р Красимира Светославова Станева напълно покрива изискванията на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и вътрешния Правилник на ЛТУ. В тази връзка изразявам положителната си оценка и предлагам да заеме академичната длъжност "професор" по дисциплината „Здравен, балнео и СПА туризъм“, в ПН 3.9 Туризм.

Изготвил становището:

Проф. д-р Мария Станкова

Становището е предадено на: 28.8.2019 г.